

Beskytt din
virksomhet:

Kjøp kuldemedier
fra sikre
Leverandører!

HVORFOR BURDE DU LESE DENNE BROSJYREN?

Ville du tatt noen sjanser når du kjøper medisiner?

Ville du kjøpt medisiner på det svarte markedet for å spare penger?

Fra selgere du ikke kjenner?

Fra tvilsomme nettsider? I pakker som ikke er merket med opprinnelse eller produsent?

»NEI«

Fordi risikoen for din egen helse er for stor.

Med den nye F-gassreguleringen og nedfasing av HFK, har presset på HFK-er med høy GWP økt betydelig. Kuldemedier har blitt en verdifull vare. De er essensielle for en trygg og pålitelig drift av din virksomhet – akkurat som medisiner kan være essensielt for livet ditt. Derfor kan du ikke ta noen unødvendig risiko.

Denne brosjyren gir en oversikt over sentrale kjennetegn for å skille sikre leverandører fra ulovlige leverandører, og er laget for å hjelpe deg med å gjenkjenne ulovlige kuldemedier.

HVA ER RISIKOEN?

Farene ved å kjøpe ulovlige kuldemedier er omfattende og spenner seg fra store bøter til fare for installatørens og brukers helse og sikkerhet. Mer konkret dreier det seg om:

→ Økonomi:

Store bøter eller straffeforfølgning.

→ Drift av anlegg:

Redusert ytelse fra anlegg dersom kuldemediene ikke etterkommer krav og standarder (urenheter, forurenset av olje eller andre stoffer, m.m.), dette kan føre til kapasitetstap, redusert energieffektivitet, høyere driftskostnader, driftsstans m.m.

→ Forretningsmessig:

Mindre fornøyde kunder eller til og med tap av kunder grunnet problemer med anlegg. Tap av omdømme og omsetning.

4 ENKLE REGLER FOR Å VÆRE SIKKER PÅ Å KJØPE SIKRE KULDEMEDIER:

→ Helse og sikkerhet

Kuldemedier er definert som «farlig stoff» og må håndteres med forsiktighet, spesielt nå som det blir mer og mer vanlig med økt bruk av brannfarlig og høytrykks kuldemedier. Kuldemedier som ikke følger produsentenes spesifisering eller som ikke er i henhold til merking på flasker kan være en alvorlig risiko for installatørers og brukeres helse og sikkerhet.

→ Miljø:

Ulovlig handel undergraver F-gassreguleringens mål om utfasing av HFK-er. Sannsynligheten for lekkasje av kuldemedier til atmosfæren øker betydelig med bruk av ikke godkjente flasker eller engangsflasker. Engangsflasker for kuldemedier er forbudt å bruke og produsere i hele EØS-området.

Eksempel:

Et kinesisk selskap ble i 2012 dømt for å selge kuldemedier på forfalskede flasker med et annet selskaps logo på. Den ansvarlige personen i selskapet ble dømt til tre års fengsel, tre års prøvetid

og en bot på £ 3 000. Selskapet ble dømt til en ytterligere bot på £ 20 000.

- 1 Kjøp kuldemediene dine fra en anerkjent distributør
- 2 Ikke kjøp kuldemedier på engangsflasker som er forbudt i EU/EØS
- 3 Ikke kjøp kuldemedier fra rene nettbutikker
- 4 Hvis prisen på kuldemediet er mistenkelig lav i forhold til hva du forventet deg, bør du sjekke om kuldemediene er lovlige ved hjelp av kjennetegnene under.

HVORDAN GJENKJENNE ULOVLIGE KULDEMEDIER?

Følgende kjennetegn kan brukes for å gjenkjenne ulovlige kuldemedier. De vil bli beskrevet i detalj på de neste sidene i denne brosjyren.

→ FLASKER FOR KULDEMEDIER

→ DOKUMENTASJON, F.EKS. SIKKERHETS DATABLAD

→ MERKING

Vær oppmerksom på at dette er generelle reglene og du må alltid sjekke at du etterkommer lokale myndigheters krav og regler.

KULDEMEDIEFLASKER

1. Styr unna engangsflasker, de er forbudt i Europa!

- Engangsflasker har vært forbudt i Europa siden 2007. Alle flasker for kuldemedier SKAL kunne leveres tilbake til leverandør
- De overholder ikke reglene i „Forskrift om landtransport av farlig gods“
- De kan inneholde kjemiske stoffer som ikke er registrert under EUs REACH regelverk (Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier)

2. Gjenbrukbare flasker må oppfylle bestemte krav

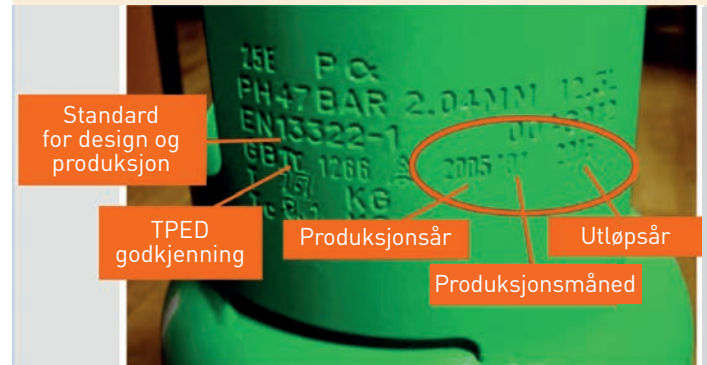

Flasker for kuldemedie må etterkomme krav i trykkdirektivet (TPED) - forskrift om trykkpåkjent utstyr

- De må trykkprøves jevnlig og merkes i henhold til dette – inkludert datoen for neste trykkprøving
- Ventilene må være merket med typegodkjenning

Flasker for kuldemedier har krav om følgende merking

- Skal være merket med pi (P)
- EN 13322-1: skal være i samsvar med standarden for konstruksjon og tilvirkning
- TPED-godkjenning (forskrift om transportabelt trykkutstyr)
- Produksjonsmåned og år
- Flasker skal vedlikeholdes og kontrolleres etter ti år. Flasken skal være merket med utløpsåret.

SOURCE:
GeneralGas, 2019, Esempi di bombole non conformi per il mercato europeo
www.generalgas.it

DOKUMENTASJON – SIKKERHETS DATABLAD

MERKING

Med alle leveranser av kuldemedier skal det følge med et relevant sikkerhetsdatablad utstedt av kuldemedieprodusenten eller leverandøren. I tillegg til mange andre krav skal sikkerhetsdatabladet inneholde følgende informasjon:

- Sikkerhetsdatabladet skal være skrevet på norsk
- CAS-nummer
- CE registrering (EU/EC-nummer)
- Produsent/distributør, inkludert adresse og nødtelefonnummer

Scheda Dati di Sicurezza
in accordo con il Regolamento (UE) n. 453/2010

06_07_028
Ed. febbraio 2018
Pag. 1 di 8

1.1 Identificazione del prodotto

Prodotto : 1,1,1,2-Tetrafluoroetano
Tipo di prodotto : Sostanza
Osservazioni : Scheda di dati di sicurezza ai sensi del regolamento 1907/2006/CE, Articolo 31.
Nome chimico : non fluorato
N°CAS : 811-97-2
N° di registrazione : CL-2129459374-33

1.2 Usi pertinenti identificati della sostanza e miscela e usi sconsigliati

Utilizzazione della sostanza/miscela : Refrigerante.
Miscela : Propellente.
Usi sconsigliati : Fluido di trasferimento di calore.
risorse(s)

1.3 Identificazione della Società / dell'impresa

Società : General Gas S.p.A.
N° Telefono di Chiamata Urgente : +39 02 90 00 00 00
E-Mail : info@generalgas.it

2.1 Classificazione della sostanza o della miscela

Regolamento (CE) N° 1272/2008
Gas sotto pressione: Gas liquefatto H280, Contiene gas sotto pressione; può esplodere se riscaldato.

2.2 Elementi dell'etichetta

Regolamento (CE) N° 1272/2008
Programmi di pericolo : H 280, Contiene gas sotto pressione; può esplodere se riscaldato.
Avvertenza : Attenzione
Indicazioni di pericolo : H 280, Contiene gas sotto pressione; può esplodere se riscaldato.
Consigli di prudenza : P 201, Indossare guanti/proteggere gli occhi/viso.
P 284, Quando la ventilazione del locale è insufficiente indossare un apparecchio di protezione respiratoria.
P 403 + P 403, Proteggere dai raggi solari. Conservare in luogo ben ventilato.

2.3 Altri pericoli : Attenzione! Contiene gas sotto pressione.

Alle flasker med kuldemedie skal være tydelig merket med:

- Produsentens navn
- Sikkerhetsinformasjon på ditt språk
- ADR-faresymbol og UN-nummer

SOURCE:
GeneralGas, 2019, Esempi di bombole non conformi per il mercato europeo
www.generalgas.it

KJENNER DU TIL ULOVLIG ELLER MISTENKELIG VIRKSOMHET?

EFCTC, den europeiske handelsorganisasjonen for fluor karbonprodusenter har lansert en nettbasert hotline for å rapportere mistenkelige tilbud på HFK-kuldemedier.

Hvis du blir oppmerksom på mistenkelig aktivitet kan du anonymt rapportere dette på EFCTCs hotline:

 <https://efctc.integrityline.org>

All informasjon som blir sendt inn behandles konfidensielt og håndteres av EQS, en pålitelig og uavhengig leverandør. Mistenkelige aktiviteter vil bli delt med riktig myndighetsorgan på EU- eller medlemsstatsnivå (med tanke på å stanse ulovlig virksomhet), og vil ikke bli delt med EFCTCs medlemmer.

I Norge kan man også rapportere mistenkelig virksomhet til Miljødirektoratet:

www.miljodirektoratet.no/om-oss/tips-og-varslar/

AREA er den europeiske bransjeorganisasjonen for entreprenører som arbeider med kuldeanlegg, klimakjøling og varmepumper. Etablert i 1989, AREA ivaretar interessene til 25 nasjonale bransjeforeninger fra 22 land, som til sammen representerer 13 000 selskaper med 110 000 ansatte og en samlet årlig omsetning på opptil 23 mrd. euro.

www.area-eur.be

ASERCOM, den europeiske foreningen for kjølekomponentprodusenter er en plattform for å håndtere vitenskapelige og tekniske emner. ASERCOM promoterer standarder for ytelsesmåling, testmetoder og produktsikkerhet. Foreningen fokuserer på forbedret miljøbeskyttelse, samt å støtte kuldebransjen og deres kunder.

www.asercom.org

EFCTC representerer de europeiske fluor karbonprodusentene.

www.fluorocarbons.org

EPEE, det europeiske partnerskapet for energi og miljø representerer interessene til kulde- og varmepumpeindustrien i Europa. Grunnlagt i år 2000, EPEEs medlemskap består av 49 bedrifter, nasjonale og internasjonale foreninger fra Europa, USA og Asia. De sysselsetter mer enn 200 000 personer i Europa og har en omsetning på over 30 mrd euro.

www.epeeglobal.org

Versjon 01 – Juni 2019

